

FANTASTISKE MUSIKKOPPLEVELSER

Dynaudio har all verdens erfaring fra aktive høyttalere etter noen tiår med produksjon av studiomonitorer. De har også forsøkt seg med aktive høyttalere til hjemmebruk, men det er først nå vi føler det satses tungt på aktive hifi-høyttalere.

Tekst: [Håvard Holmedal](#)

Dynaudio Focus 50 har fikk vi høre for første gang på Highend i München på våren 2022. Det tok oss litt på sengen, for folkene hos Dynaudio hadde klart å holde det meste rundt lanseringen hemmelig.

Vi ble litt overrasket over hvor lite jålete disse høyttalerne virket. De er flotte nok når du kommer nær dem, men er uten bling og fancy designdetaljer. Høyttaleren vi har til test, Dynaudio Focus 50, er en kompakt gulvstående høyttaler med aktiv og trådløs elektronikk på innsiden, og som kan skilte med avanserte forsterkere, trådløse løsninger fra WiSA og også romkorleksjon fra Dirac på utstyrsiden. De to andre høyttalerne i serien heter Focus 10 og Focus 30.

Nordisk design

Design er viktig, og hvor mange høyttalere har vi ikke sett med flott design, men som ikke passer inn i typiske nordiske interiører. Dette er tilfredsstilt med en finérvariant Dynaudio kaller for «blonde», men også finishen i valnøtt er lett å integrere. Andre alternativer er hvit og sort.

Kabinettene virker veldig godt laget og flott satt sammen slik det bør være i denne prisklassen, og de står på solide metallfotter.

Aktiv vs passiv

Med et par høyttalere som Focus 50 i stua, er det nok mange hifi-entusiaster som tenker at det er noe som mangler. Høyttalerne ser unektelig litt ensomme og alene ut der de står, uten selskap av det sedvanlige hifi-racket med separate komponenter. Men kanskje enda verre. Mulighetene til å tweake og oppgradere systemet virker i utgangspunktet begrenset, og for mange er det å kunne

bytte komponenter, se etter gode kjøp på brukten eller eksperimentere med forskjellig utstyr, det som fyrer opp interessen og holder hobbyen vedlike. Likevel, er du ute etter så bra lyd som mulig for pengene, er de svært ofte at de aller beste kjøpene et par gode aktive høyttalere.

Vi har sett det i budsjettklassen, i prisklassen opp til 100K med høyttalere som Dali og System Audio og også i highend-klassen hvor aktiv elektronikk gjør ting man bare kan drømme om med analoge og passive komponenter. Bare sjekk ut Dutch and Dutch eller Kii, for en liten test av hva som er mulig å få til.

Gode forsterkere

En av ankepunktene mot aktive høyttalere har vært at forsterkerne ikke er gode nok, eller at klasse-D låter «digitalt». Kanskje det er et gyldig argument mot de aller billigste chip-forsterkerne, men disse høyttalere er utstyrt med Pascal klasse-D forsterkermodule, og der har Dynaudio all verdens erfaring, da det er disse som sitter i deres profesjonelle studiomonitorer. De går ikke i stykker, leverer slik konstruktørene forventer, og de avgir svært lite varme.

Argumenter om at forsterkerne som sitter i aktive høyttalere ikke skulle være gode nok, ikke ha bra nok oppløsning eller på andre måter komme til kort, er det vanskelig å ta seriøst. Med en forsterker per element, uten noen passive delefilterkomponenter som står «i veien» og en DSP til å glatte ut krøll og skrukker, har konstruktøren kassa full av praktisk verktøy for å kompensere for det aller meste.

Det er en 280watt forsterker som driver de to bassen, 280watt for mellomtonen og 110watt for diskanten. Da jeg spurte om hvorfor de ikke har mer ressurser i bassen, eller en forsterker til hvert element, var svaret at det er mer enn nok effekt, at det ikke ville gjort noen lydmessig forskjell og kun økt prisen. Effektfosterkerne og strømforsyningen er kapslet inn i et såkalt Faraday-bur som hindrer at disse komponentene påvirker følsomme komponenter i den analoge forforsterkeren.

Elementer

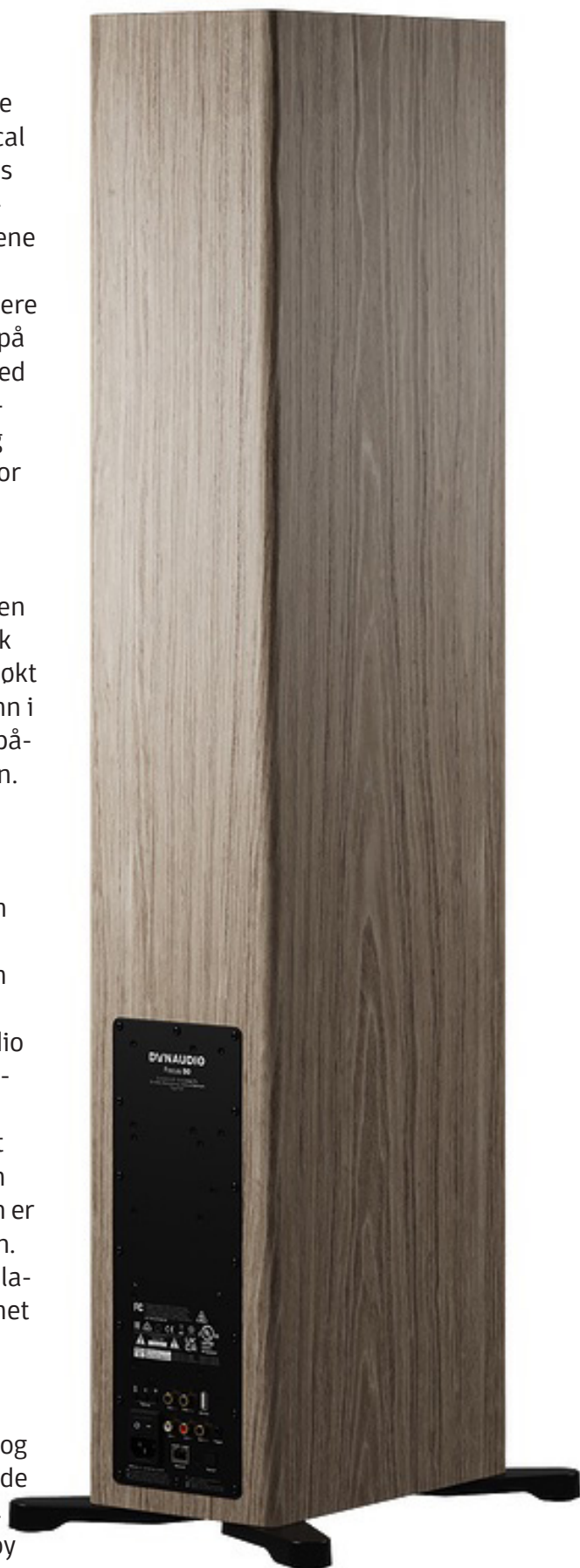
Det kan skrives tykke bøker om elementene til Dynaudio, men jeg tror vi må nøye oss med et sammendrag. Diskanten er et element som heter Cerotar hvor selve membranen er på 28mm. Dynaudio benytter en såkalt Hexis. Det er en liten indre dome som er plassert der for å bryte opp og dempe lydbølger som oppstår på baksiden av membranen. Dynaudio hevder Hexis glatter ut frekvensresponsen og gjør at diskanten både blir mykere, bedre definert og mer raffinert.

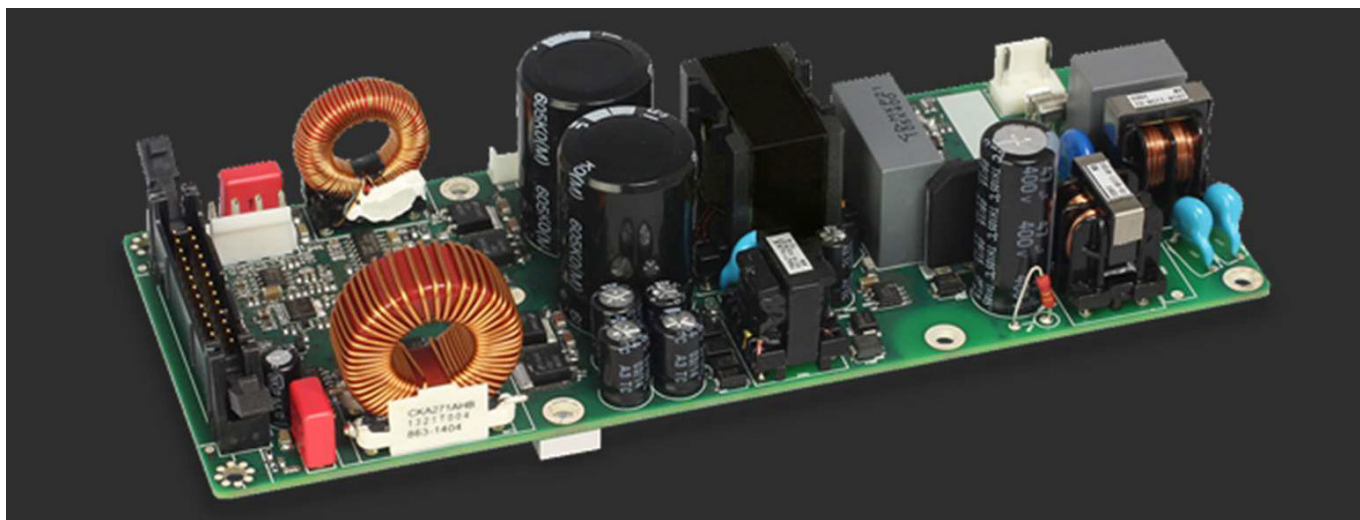
Mellomtonen er en Esotec+ 15M. Ikke overraskende er det et 15cm stort ventilert element i støpt aluminium med membran som er støpt i et stykke, med stemmespole av aluminium som er tvunnet rundt et rør av glassfiber. Magneten er av neodymium.

Bassene er to ventilerte Esotec+ 18M med MSP-membran laget i et stykke, med stemmespole av kobber og kraftig magnet i ferritt+ / strontiumkarbonat.

WiSA

WiSA er kort for Wireless Speaker and Audio Association, og er en trådløs standard for kommunikasjon fra en trådløs kilde til inntil 8-kanaler. Kommunikasjonen foregår med inntil 24 bit/96kHz oppløsning og kan også støtte formater som Dolby Atmos og DTS:X.

Dynaudio benytter dette for å overføre signalene mellom høyttalerne trådløst, men du kan også benytte en coax/RCA digital kabel for 24/192. Og hva så med eventuelle digitale forsinkelser? Fra en kilde loves det en forsinkelse på kun 2,6 millisekunder, og selv om du ser på TV og er opptatt av ting som «lip sync» er dette ikke noe å snakke om. I tillegg lover Dynaudio en forsinkelse på minimale +/- 1 millisekund mellom høyttalerne når du benytter trådløs overføring.

Det høres lite ut, men skal du ha perfekt holografi er det kablet forbindelse mellom høyttalerne som gjelder. Den trådløse kommunikasjonen mellom høyre og venstre høyttalere foregår med en PLL (Phase Locked Loop) som holder den digitale klokken synkronisert mellom de to høyttalerne.

Som de første i verden gir Focus deg også muligheten til å benytte tredjeparts WiSA-sendere som kilde. Disse kommer det helt sikkert til å bli mer av, men et godt eksempel er WiSA Soundsend. Det er en sender med HDMI/ARC og optisk inngang som gjør at du kan sende signalet trådløst til Focus 50 fra hvilken som helst TV.

Omfattende liste over utstyr

Selv om høyttaleren kan kobles til trådløst viser det seg at det likevel er behov for et omfattende antall fysiske innganger. På baksiden finner du en optisk og en koaksial digital inngang og en analog RCA-inngang. Der finner du også en subwoofer utgang med trigger og en service port (USB-A). Den analoge RCA-inngangen har variabel følsomhet som kan endres i appen). Det gjør at du kan koble til en ekstern pre/dac/streamer hvis du ønsker.

Fjernkontrollen fungerer via Bluetooth, og det betyr at du har full kontroll uten å ha fri sikt til høyttaleren.

Mine høyttalere, uansett hvor gode grillene er oppgitt til å være, låter best uten. Dynaudio har gått helt sin egen vei for å løse denne utfordringen, og lagt inn en føler som registrerer om grillene er på eller ikke, og forandrer så frekvensresponsen automatisk slik at den hele tiden er perfekt.

Høyttalerne er også utstyrt med romkorreksjon, men ta gjerne høyde for at denne ikke er så automatisk som du kanskje ønsker den skal være. Systemet som benyttes heter Dirac Live, og krever tilgang til en PC eller Mac og en målemikrofon. Heldigvis gjøres dette kun en gang, og kanskje burde dette tilbys av butikken du kjøper produktet. Den korreksjonskurven som er resultatet av måleprosessen, kan så lastes opp til høyttaleren og på den måten kompensere for rommets påvirkning. Seks forskjellige kurver kan lagres og disse kan skrus av og på via appen til Dynaudio.

Streaming

Med et Stream Unlimited 810 chipset er høyttaleren godt rustet for streaming. Dette chipsettet finner du også i en rekke andre (og dyre) enheter fordi det er et av de beste som er tilgjengelig.

Dynaudio gir brukeren mulighet for å streame fra en rekke strømmetjenester som Spotify og Tidal Connect), og den er også Roon Ready. Bluetooth og AirPlay2 er selvsagt på plass og det er også Chromecast built in.

Du kan ikke spille musikk via appen, slik det er blitt hos mange etter hvert. I stedet er det

meningen du skal benytte strømmetjenestenes egne apper. Derfor vil for eksempel Qobus spilles av via Chromecast, AirPlay2 eller UPnP, og det hele foregår helt problemfritt. Vi anbefaler gjerne Roon (krever betaling) for dens nydelige integrering av flere musikkjenester og i tillegg håndterer all musikk du har på disk.

Men hvordan låter det?

Selve oppkoblingen er meget brukervennlig, og du får litt ekstra hjelp av den nedlastbare appen til den trådløse biten. Jeg koler som vanlig opp med kablet nettverk, og i de tilfeller hvor jeg tester utstyr som er Roon Ready, er dette alltid min foretrukne plattform.

De første tonene kommer trillende ut og det er lekende lett og fullstendig naturlig. Jeg konstaterer umiddelbart at disse høyttalerne er enda bedre enn jeg husket fra et antall messe-demoer. Der lå den flott, nøytralt, og kanskje noe uforløst, og det virket som om den behøvde litt volum for å våkne skikkelig til live. Hjemme hos meg oppfører de seg litt annerledes, litt mer underholdende og ikke minst fyldigere og med mer tyngde. I tillegg spil-

ler de ganske kompakte gulvstående høyttalerne veldig flott og raffinert, og med et lydbilde det er særdeles lett å like, enten du kjører romkorleksjon eller ikke. Romkorleksjonen har jo som formål å tilpasse høyttaleren til rommet, ikke forandre dens grunnleggende egenskaper.

Focus 50 er også utrolig presis, kontrollert og stram, og den gir raskt lytteren en følelse av at den er fullstendig ribbet for resonanser og forvrengning. Det gjør den aktive høyttaleren ekstraordinært stille og fullstendig sort i bakgrunnen.

Den spiller også med et imponerende overskudd, og det gjør den også selv om bassen beveger seg helt ned i de dypeste og mørkeste krokene i frekvensenes kjellerresidens. På lavere volum er følelsen av å ha en subwoofer i rommet påtagelig, og spiller du litt høyere mister du litt av tyngden helt nederst. Det du derimot får som erstatning er en solid, stor og svært imponerende mellombass som gjør at slagverk og anslag på bassgitaren kommer susende og gir deg en smekk i mellomgulvet.

Musikken jeg spiller er variert, men jeg begynner med Submotion Orchestra og deres Variations. Den begynner småpent, men når bassen dundrer

inn i lydbildet er det nesten så luften blir tyngre å puste, og det helt uten at det spilles høyt. Jeg vipper opp en målemikrofon og måler respons via programmet AudioTools på iPad-en helt ned til nesten 20Hz. Høytaleren har også særdeles god orden på den nedre delen av mellomtonen, og det tyder igjen på at bassene har svært lite støy som fordeler seg oppover i frekvens. At denne opplevelsen kommer fra 2stk. 18cm basser er ikke mindre enn imponerende.

Med den litt vanskelige Don't Wanna Fight av og med Alabama Shakes på spilleren låter det veldig live, og det er både hardtslående og hardt på de riktige stedene, men Dynaudio har klart å få høyttaleren så sammenhengene, homogen og nøytral at det aldri tar av i feil retning. Men om du noensinne lurte på om en myke diskantdome har nok energi til å håndtere den rå og harde gitarklangen, er svaret ja. Samtidig er det ikke så påtrengende at det blir øretrettende. Den smule varmen i høyttaleren sliper så vidt av de aller hardeste kantene, og viser at Focus 50 er en akkurat passe tilgivende høyttaler uten å miste musikkens essens eller karakter.

Focus 50 viser seg fra sin mest romslige og rommelige side i Thomas Dybdahls One Day You´ll Dance for Mer, New York City. Saksofonen som åpner låta er lagt veldig langt bak i lydbildet, rommet er lekker og god definert og instrumentet låter særdeles flott og akkurat passe slitt. Stemmen til Dybdahl har sjelden vært mer innsmiggende i prisklassen, og jeg merker jeg gleder meg stort til å spille hvert spor og hver plate jeg kommer på det er lenge siden jeg har spilt. For dette er uten tvil en høyttalere som gjør det gøy og interessant å gjenoppdage alle favorittene i platesamlingen.

Konklusjon

Dynaudio Focus 50 er en glimrende og svært allsidig høyttaler, og selv med all den innebygde elektronikken er den svært brukervennlig og lett å få til hjemme i stua. Bruker du romkorreksjonen kan den plasseres hvor som helst, men behøver litt plass rundt seg uten.

Lyden er utrolig flott og selv om prislappen ikke er ubetydelig, får du sammenliknet med annet utstyr i prisklassen, svært god lyd for pengene. Den er også på et kvalitetsnivå hvor selv små forbedringer vil koste eieren en god håndfull med ekstra tusenlapper.

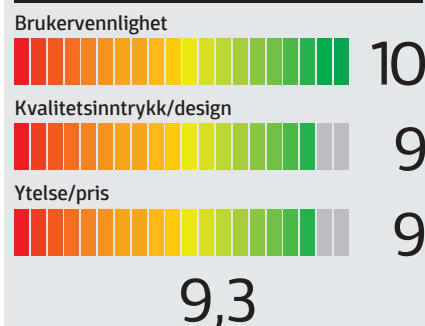
VI LIKER:

- Raffinert og detaljert
- Stort og innholdsrikt lydbilde
- Ørevennlig og innbydende
- Imponerende bass
- Flott finish

VI LIKER IKKE:

STEREO+ MENER: Dynaudio Focus 50 spiller åpent og svært detaljert, og imponerer med en gjengivelse som skaper stort musikalsk engasjement.

KARAKTERER

The image shows a promotional graphic for the Dynaudio Focus 50. At the top, the word 'Stereoc+' is written in a large, bold font, with 'Stereo' in black and '+' in red. Below this, there are five yellow stars on a black background. Under the stars, the text 'SPESELT ANBEFALT' is written in white on a red background. Below that, 'Dynaudio Focus 50' is written in black on a white background. At the bottom, there is a red banner with the text 'Dynaudio Focus 50' in white. Below the banner, there are two rows of text: 'PRIS: Kr. 106.990.' and 'IMPORTØR: Dynaudio'. At the very bottom, there is a row with 'LINK: www.dynaudio.dk'.